

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 459/2023-43

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **Donau farm Kalná, s. r. o.**, Červenej armády 178, Kalná nad Hronom, IČO 36 657 921, zastúpenej advokátskou kanceláriou **BUČKO & PARTNERS s. r. o.**, Karpatská 13/A, Bratislava, IČO 53 968 191, proti uzneseniu Okresnej prokuratúry Levice č. k. 2 Pv 385/22/4402-11 zo 6. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) uznesením Okresnej prokuratúry Levice označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Zároveň ústavnému súdu navrhla priznať jej primerané finančné zadost'učinenie 2 000 eur a trovy konania 530,86 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 12. júla 2022 trestné oznámenie na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Leviciach (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) pre skutok spočívajúci v tom, že zamestnanci [REDACTED] 11. júla 2022 (v súčasnosti [REDACTED]) v čase od 13.00 h do 15.00 h v k. ú, [REDACTED], okres Levice, potom, ako prešli dvoma kombajnami a traktorom približne 300 metrov cez parcely č. [REDACTED] a č. [REDACTED], na ktorých bola v tom čase vysiatá pšenica sťažovateľky, ktorú poškodili, následne na parcele č. [REDACTED] evidovanej na [REDACTED] dvoma kombajnami skosili pšenicu sťažovateľky o rozlohe 6,1960 ha v množstve 45,41668 ton, ktorá bola na predmetnej parcele zasiata, a skosenú pšenicu si prisvojili, čím sťažovateľke spôsobili poškodením pšenice na parcelách E č. [REDACTED] a č. [REDACTED] škodu vo výške 522,64 eur, odcudzením pšenice sťažovateľky

škodu vo výške 18 166,67 eur a škodu vo výške 3 233,93 eur predstavujúcu náklady sťažovateľky súvisiace s pestovaním pšenice (hnojenie, podmietka, sejba a postrek).

3. Trestné oznámenie v predmetnej veci bolo uznesením vyšetrovateľa z 11. augusta 2022 odmietnuté pre neexistenciu dôvodu na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

4. Uznesením okresnej prokuratúry z 18. augusta 2022, ktoré však sťažovateľke nebolo doručené, bolo uznesenie vyšetrovateľa z 11. augusta 2022 zrušené z dôvodu predčasnosti jeho vydania ako neopodstatnené. Dôvodom zrušenia uvedeného uznesenia bola skutočnosť, že sa v ňom nevysporiadal so skutočnosťou, či spoločnosť [REDAKOVANÉ] bola oprávnená prejsť cez ďalšiu cudziu parcelu pre účely žatvy na ňou prenajatej parcele, resp. či poskytla vlastníkovi cudzej parcely, cez ktorú realizovala prechod k svojej parcele, resp. ňou prenajatej parcele, nejakú náhradu za skosenú pšenicu. V predmetnej veci bolo následne začaté trestné stíhanie pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. e) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona na neznámeho páchatel'a a táto skutočnosť bola upovedomením z 21. septembra 2022 oznámená sťažovateľke.

5. Uznesením vyšetrovateľa z 15. februára 2023 (doručeným sťažovateľke 28. februára 2023) bolo trestné stíhanie v tejto veci zastavené so záverom, podľa ktorého dotknutý skutok nenapĺňa znaky trestného činu krádeže a nie je dôvod na postúpenie veci.

6. Sťažovateľka podala 3. marca 2023 proti uzneseniu vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania z 15. februára 2023 sťažnosť, ktorá bola napadnutým uznesením okresnej prokuratúry podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá ako nedôvodná.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Proti napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) napadnuté uznesenie je nepreskúmateľné, nelogické a nepredvídateľné pre absenciu riadneho odôvodnenia, v ktorom sa okresná prokuratúra nezaoberala otázkou podstatnou pre objasnenie podozrenia zo spáchania trestného činu krádeže a poškodzovania cudzej veci, a to otázkou, kto je vlastníkom skosením odcudzenej pšenice,

b) v konaní teda nebol dostatočne ustálený skutkový stav relevantný pre rozhodnutie (nebola preukázaná skutočnosť, kto zasial pšenicu, resp. kto bol vlastníkom osiva a obhospodaroval zasiatú pšenicu a kto ju následne skosil) a okresná prokuratúra sa zamerala na skúmanie platnosti, resp. neplatnosti nájomnej zmluvy k dotknutému pozemku, ktorá však nemá vplyv na vlastníctvo úrody pšenice, ktorá bola na pozemku zasiatá, keďže vlastníkom úrody je vlastníkom osiva, ktorý ho zasadil.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny) napadnutým uznesením, ktorým okresná prokuratúra zamietla sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania z 15. februára 2023 ako nedôvodnú. Okresná prokuratúra sa podľa sťažovateľky v napadnutom uznesení riadnym

spôsobom nevysporiadala s jej sťažnostnou argumentáciou týkajúcou sa nedostatočného zistenia skutkového stavu i právneho posúdenia veci, ktorú predložila ako oznamovateľ.

9. Ústavný súd predovšetkým uvádza, že sťažovateľke ako oznamovateľke a zároveň poškodenej v posudzovanej trestnej veci vyplýva zo základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny (v tomto prípade) iba právo, aby sa orgány činné v trestnom konaní touto ňou podanou sťažnosťou zákonným spôsobom zaoberali.

10. Ústavný súd preto preskúmal napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry z hľadiska jeho ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti jeho účinkov so sťažovateľkou označeným základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, pričom v súlade s materiálnym prístupom k ochrane ústavnosti vzal do úvahy aj obsah uznesenia vyšetrovateľa tvoriace spolu s napadnutým uznesením z hľadiska predmetu požadovanej ústavnej ochrany jeden celok (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

11. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia, v ktorom okresná prokuratúra v rámci jeho odôvodnenia vo vzťahu k sťažovateľkinej argumentácie uviedla:

a) Vlastník dotknutej parcely mal uzatvorenú nájomnú zmluvu so sťažovateľkou s platnosťou do 31. decembra 2020. Vlastník dotknutej parcely 15. augusta 2020 uzavrel nájomnú zmluvu, predmetom ktorej bolo užívanie dotknutej parcely so spoločnosťou [REDAKOVANÉ] na dobu určitú do 15. novembra 2025. Sťažovateľka aj spoločnosť [REDAKOVANÉ] tvrdili, že na dotknutej parcele vykonali v októbri 2021 sejbu pšenice. Následne spoločnosť [REDAKOVANÉ] 11. júla 2022 skosila pšenicu na dotknutej parcele. Z týchto skutkových okolností podľa okresnej prokuratúry vyplýva, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] nemohla konať v úmysle obohatiť sa na úkor poškodenej sťažovateľky. Okresná prokuratúra preto dospela k záveru, že v uvedenom prípade nejde o konanie, ktoré by napĺňalo zákonný znak základnej skutkovej podstaty prečinu krádeže alebo iného trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona.

b) V závere okresná prokuratúra uviedla, že v dotknutom prípade by mohlo ísť o občianskoprávny spor o ochranu pred neoprávneným zásahom do vlastníckeho práva, a pretože vo veci nebolo vznesené obvinenie podľa § 215 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku, oprávnený predmetné konanie zastaviť bol aj vyšetrovateľ. Právo účastníkov konania na náhradu škodu zostalo nedotknuté týmto rozhodnutím a môžu si ho uplatniť na príslušnom súde v rámci občianskoprávneho konania.

12. Ústavný súd konštatuje, poukazujúc na závery odôvodnenia uznesenia okresnej prokuratúry, že sťažovateľkou podaným trestným oznámením sa orgány činné v trestnom konaní riadne zaoberali. Po preskúmaní veci na základe sťažovateľkou podanej sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa z 15. februára 2023 dospela okresná prokuratúra k totožnému záveru, že neboli zistené skutočnosti, z ktorých by vyplývalo dôvodné podozrenie konkrétnej osoby zo spáchania prečinu krádeže ani iného trestného činu.

13. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky a jej príloh konštatuje, že okresná prokuratúra sa v primeranom rozsahu zaoberala sťažnosťou sťažovateľky a o tejto riadne rozhodla, postupujúc pritom v súlade s na vec sa vzťahujúcimi právnymi predpismi. Právny názor, na ktorom je založené jej rozhodnutie (v spojení s uznesením vyšetrovateľa, pozn.), je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľný. Vo vzťahu k sťažovateľke ako oznamovateľke trestného činu a poškodenej bol riadne splnený jej zákonný nárok na to, aby sa jej podaniami kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili.

14. Pokiaľ ide o právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne čl. 36 ods. 1 listiny), uvedené právo nemohlo byť v prerokovanej veci vôbec dotknuté. Pri rozhodovaní o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb ústavný súd už mnohokrát vyslovil právny názor, podľa ktorého právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nemožno považovať za súčasť základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03), t. j. právo na vznesenie obvinenia, prípadne podanie obžaloby nemá ústavný základ, a teda nepožíva ústavnú ochranu. Ani z čl. 6 dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní (porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Dziedzic v. Poľsko č. 50428/99 z 25. 11. 2003, bod 6; rozsudok vo veci Helmers v. Švédsko č. 11826/85 z 29. 10. 1991, bod 29; rozsudok vo veci Kusmierk v. Poľsko č. 10675/02 z 21. 9. 2004, bod 48).

15. Vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych práv oznamovateľa trestného činu, resp. poškodeného (m. m. I. ÚS 68/2012).

16. Ústavný súd chápe, že sťažovateľka sa cíti byť ukrivdená na svojich právach, avšak pre účely ochrany jej individuálnych subjektívnych práv ustanovuje právny poriadok Slovenskej republiky osobitné právne inštitúty „netrestnej povahy“, ktorých uplatnenie má súkromnoprávny charakter a sú plne v dispozícii osoby, ktorá tvrdí, že konaním inej osoby došlo k zásahu do konkrétnych subjektívnych práv (m. m. I. ÚS 263/09, II. ÚS 676/2016).

17. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že k ich využitiu zo strany sťažovateľky došlo, keďže z obsahu napadnutého uznesenia (str. 5 ods. 5) vyplýva, že sťažovateľka podala na príslušnom súde návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia v rámci občianskoprávneho konania.

18. Preskúmaním predmetnej veci tak ústavný súd, prihliadajúc aj na svoju už ustálenú judikatúru, dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresnej prokuratúry a obsahom sťažovateľkou označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

19. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu